

**EUROPRODUKT
PomoCentre
CZT - AgroTech**

**Instytut Sadownictwa i Kwiaciarnictwa
ul. Pomologiczna 18, 96-100 Skierniewice
tel.: +48-46-833 20 21, fax: +48-46-833 32 28
Dyrektor: Prof. dr hab. Danuta Goszczyńska
e-mail: Danuta.Goszczyńska@insad.pl**

OFERTA WDROŻENIOWA – 2006

„Nowe gatunki roślin sadowniczych w Polsce mające duże znaczenie dla zdrowia człowieka”

Słowa kluczowe: **róża owocowa, ‘Karpatia’, suchodrzew jadalny, jagoda kamczacka, dereń jadalny**

Opis wdrożenia:

Suchodrzew jadalny (*Lonicera edulis*) nazywany też jagodą kamczacką jest krzewem, który wytrzymuje zimą mrozy nawet do -40°C , a kwiaty dobrze znoszą przymrozki do -7°C . Owoce jagody kamczackiej są źródłem witamin, antocjanów i innych cennych związków. Dojrzewają jako jedne z najwcześniejszych w kraju, nawet przed wczesnymi truskawkami. Nie stwierdzono dotychczas porażenia roślin i owoców przez choroby czy szkodniki.

Odmiany ‘Jolanta’ i ‘Wojtek’ charakteryzują się najwyższymi plonami. Odznaczają się one średnią porą dojrzewania, umiarkowanie silnym wzrostem i dużymi, smaczными, owocami. Krzewy tych odmian można wykorzystać zarówno w uprawie amatorskiej jak i towarowej.

Poleca się je sadzić na glebach piaszczysto-gliniastych, umiarkowanie wilgotnych i lekko kwaśnych. Rośliny sadi się w rozstawie 3 x 1,0 - 1,5 m.

Róża owocowa (*Rosa villosa*) i jej siewki:

Krzewy charakteryzują się umiarkowanym wzrostem (średnia wysokość około 150 cm) i równomiernym dojrzewaniem owoców. Oceniane krzewy odmiany ‘Karpatia’ pochodzą zarówno z kultur *in vitro* jak i z roślin uzyskanych z siewek.

Siewki tej odmiany odznaczają się dużą zmiennością wielkości owoców. Stwierdzono, że wzrost roślin uzyskanych drogą wegetatywną i generatywną był zbliżony. Natomiast plon i masa 100 owoców były wyższe z roślin rozmnażanych z kultur *in vitro*.

Stąd nasuwa się wniosek, że do zakładania plantacji towarowych róży ‘Karpatia’, należy używać tylko sadzonek mnożonych wegetatywnie. W trakcie badań, opracowano skuteczną metodę mechanicznego zbioru owoców róży ‘Karpatia’ kombajnem porzeczkowym KPS- 4b, którą można wdrażać na plantacjach towarowych.

'Wojtek'

'Jolanta' (góra), 'Czelabinka' (na dole)

Owoce suchodrzewu jadalnego

Krzewy róży 'Karpattia' z owocami

Dereń – owoce na drzewku

Innowacyjność wdrożeniowa – efekty gospodarcze i społeczne

Innowacyjność badań polega na tym, że rośliny oceniane w doświadczeniu nie były dotychczas uprawiane w Polsce na szeroką skalę. Wytypowane w doświadczeniu odmiany mogą być wykorzystane w praktyce przez szkółkarzy i producentów owoców jagodowych, a zwłaszcza gospodarstw ekologicznych. Wyniki doświadczenia pozwoliły wytypować nie tylko najwartościowsze odmiany badanych gatunków ale także rodzaj materiału do nasadzeń. W przypadku róży 'Karpattia', wskazano na możliwość skutecznego zbioru mechanicznego owoców.

Podmioty, do których skierowana jest oferta wdrożeniowa

Gospodarstwa szkółkarskie, Ośrodki Doradztwa Rolniczego, Gospodarstwa ekologiczne, producenci owoców jagodowych.

Twórcy oferty wdrożeniowej:

Zakład Odmianoznawstwa Zasobów Genowych
i Szkółkarstwa Roślin Sadowniczych,
Zakład Mechanizacji,
Zakład Fizjologii - Pracownia Kultur Tkankowych
Zakład Planowania Naukowego

Autor: T. Golis (1)

tel. (046) 83 45 436

e-mail: Tomasz.Golis@insad.pl

Współautorzy:

dr J. Gwozdecki, (1)

mgr B. Koziński, (1)

doc. dr hab. Z. Salomon, (2)

dr M. Podwyszyńska. (3)